

Bruxelles, 16. prosinca 2020.
(OR. en)

14115/20

Međuinstitucijski predmet:
2020/0101(COD)

CODEC 1362
FSTR 197
FC 100
REGIO 287
SOC 815
AGRISTR 116
PECHE 451
CADREFIN 457
POLGEN 233
PE 110

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) br. 1303/2013 u pogledu izvanrednih dodatnih sredstava i provedbenih mehanizama u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” za pružanje pomoći u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i pripremi zelenog, digitalnog i otpornog gospodarskog oporavka (REACT-EU)
– ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu
(Bruxelles, od 14. do 18. prosinca 2020.)

I. UVOD

U skladu s odredbama članka 294. UFEU-a i Zajedničkom izjavom o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja¹ uspostavljen je niz neformalnih kontakata između Vijeća, Europskog parlamenta i Komisije s ciljem postizanja dogovora o ovom predmetu u prvom čitanju.

¹ SL C 145, 30.6.2007., str. 5.

U tom je kontekstu predsjednik odbora REGI, Younous OMARJEE (GUE/NGL, FR) u ime Odbora za regionalni razvoj predstavio kompromisni amandman (amandman broj 61) na navedeni prijedlog uredbe. O tom amandmanu postignut je dogovor tijekom navedenih neformalnih kontakata. Nisu podneseni drugi amandmani.

II. GLASOVANJE

Na plenarnoj sjednici od 15. prosinca 2020. glasovanjem je usvojen kompromisni amandman (amandman broj 61) na navedeni prijedlog uredbe. Tako izmijenjeni prijedlog Komisije predstavlja stajalište Parlamenta u prvom čitanju koje je navedeno u njegovoj zakonodavnoj rezoluciji od 16. prosinca 2020. iz Priloga ovom dokumentu².

Stajalište Parlamenta odražava ono što je prethodno dogovoreno među institucijama. Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Parlamenta.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

² Verzija stajališta Parlamenta u zakonodavnoj rezoluciji označena je kako bi se obilježile promjene nastale na temelju amandmanâ na prijedlog Komisije. Dodaci tekstu Komisije istaknuti su *podebljanim slovima i kurzivom*. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

P9_TA-PROV(2020)0355

Dodatna sredstva u kontekstu pandemije bolesti COVID-19: REACT-EU *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 16. prosinca 2020. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 1303/2013 u pogledu izvanrednih dodatnih sredstava i provedbenih mehanizama u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” za pružanje pomoći u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i pripremi zelenog, digitalnog i otpornog gospodarskog oporavka (REACT-EU) (COM(2020)0451 – C9-0149/2020 – 2020/0101(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2020)0451),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 177. te članak 322. stavak 1. točku (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0149/2020),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda od 13. srpnja 2020.³,
- nakon savjetovanja s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 14. listopada 2020.⁴,

³ SL C 272, 17.8.2020., str. 1.

⁴ Još nije objavljeno u Službenom listu.

- uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te informaciju iz Vijeća o prihvaćanju stajališta Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja te Odbora za proračune,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za regionalni razvoj (A9-0150/2020),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 16. prosinca 2020. radi donošenja Uredbe (EU) 2020/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 1303/2013 u pogledu dodatnih sredstava i provedbenih mehanizama ─ radi pružanja pomoći u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te u pripremi zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva (REACT-EU)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 177. i članak 322. stavak 1. točku (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda⁵,

nakon savjetovanja s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁶,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom⁷,

⁵ SL C 272, 17.8.2020., str. 1.

⁶ Mišljenje od 14. listopada 2020. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁷ Stajalište Europskoga parlamenta od 16. prosinca 2020.

budući da:

- (1) Kriza uzrokovana *gospodarskim, socijalnim i zdravstvenim* posljedicama pandemije bolesti COVID-19 pogodila je države članice na dosad nezabilježen način. Kriza otežava rast u državama članicama, zbog čega postaje sve ozbiljniji manjak likvidnosti koji je posljedica iznenadnog i znatnog povećanja javnih ulaganja potrebnih za zdravstvene sustave država članica i druge sektore njihovih gospodarstava. ***Zbog krize se pogoršao i položaj osoba kojima prijeti siromaštvo, uslijed čega slabi socijalna kohezija u državama članicama. Osim toga, zatvaranje unutarnjih granica ozbiljno je utjecalo na gospodarsku suradnju, posebno u pograničnim područjima, što je utjecalo na putovanje radnika na posao te na održivost mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (MSP-ovi).*** To je dovelo do iznimne situacije koje zahtijeva uvođenje posebnih, ***hitnih i izvanrednih*** mjera ***koje imaju brz učinak na realno gospodarstvo.***

- (2) Kako bi se odgovorilo na utjecaj krize, uredbe (EU) br. 1301/2013⁸ i (EU) br. 1303/2013⁹ **Europskog parlamenta i Vijeća** izmijenjene su **Uredbom (EU) 2020/460 Europskog parlamenta i Vijeća**¹⁰ kako bi se omogućila veća fleksibilnost u provedbi operativnih programa koji se podupiru iz Europskog fonda za regionalni razvoj („EFRR”), Europskog socijalnog fonda („ESF”) i Kohezijskog fonda (**zajedno:** „fondovi”) te Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo („EFPR”). Međutim, s obzirom na to da su se ozbiljni negativni učinci na gospodarstva i društva Unije povećali, obje su uredbe ponovno izmijenjene **Uredbom (EU) 2020/558 Europskog parlamenta i Vijeća**¹¹. **Tim izmjenama osigurava se** iznimna dodatna fleksibilnost kako bi se državama članicama omogućilo da se usredotoče na potreban odgovor na tu dosad nezabilježenu krizu povećanjem mogućnosti mobiliziranja neiskorištenih sredstava iz fondova te pojednostavnjenjem postupovnih zahtjeva povezanih s provedbom programa i s revizijama.

⁸ Uredba (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 289.).

⁹ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

¹⁰ Uredba (EU) 2020/460 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. ožujka 2020. o izmjeni uredaba (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 508/2014 s obzirom na posebne mjere za mobilizaciju ulaganja u zdravstvene sustave država članica i u druge sektore njihovih gospodarstava u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus) (SL L 99, 31.3.2020., str. 5.).

¹¹ Uredba (EU) 2020/558 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2020. o izmjeni uredbi (EU) br. 1301/2013 i (EU) br. 1303/2013 u pogledu posebnih mjera radi pružanja iznimne fleksibilnosti za korištenje europskih strukturnih i investicijskih fondova u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (SL L 130, 24.4.2020., str. 1.).

- (3) Europsko vijeće podržalo je 23. travnja 2020. „Plan za oporavak“ kako bi se odgovorilo na ogromne šokove za gospodarstvo *te kako bi se, s jedne strane, ublažile socijalne i gospodarske posljedice za Uniju* izazvane iznimnim ograničenjima koja su države članice uvele radi ograničavanja širenja bolesti COVID-19 i, s druge strane, smanjio rizik od neujednačenog oporavka zbog različitih nacionalnih sredstava dostupnih u različitim državama članicama, *što je* ozbiljno utjecalo na funkcioniranje unutarnjeg tržišta, Plan za oporavak ima snažnu komponentu ulaganja te se njime poziva na uspostavu Europskog fonda za oporavak. Osim toga, *kao što je ponovno utvrđeno u zaključcima Europskog vijeća od 21. srpnja 2020.*, njime se Komisiju ovlašćuje da analizira potrebe kako bi se sredstva usmjerila u sektore i zemljopisna područja Unije koji su najteže pogođeni, te istodobno pojasnilo poveznicu s višegodišnjim financijskim okvirom za razdoblje 2021. – 2027.
- (4) U skladu s Uredbom Vijeća (EU) .../...¹²⁺ te u granicama sredstava koja su njome dodijeljena trebalo bi provesti mjere za oporavak i otpornost u okviru europskih strukturnih i investicijskih fondova kako bi se odgovorilo na dosad nezabilježen utjecaj krize uzrokovane bolešću COVID-19. Takva dodatna sredstva trebalo bi upotrebljavati kako bi se osigurala usklađenost s rokovima predviđenima u Uredbi (EU) .../...⁺⁺. ■

¹² Uredba Vijeća (EU) .../... od ... o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL ... str. ...).

⁺ SL: molimo u tekst umetnuti broj uredbe iz dokumenta st 9971/20 (2020/0111(NLE)), a u bilješku umetnuti broj, datum, naslov i upućivanje na SL za tu uredbu.

⁺⁺ SL: molimo u tekst umetnuti broj uredbe iz dokumenta st 9971/20 (2020/0111(NLE)).

- (5) Ovom Uredbom utvrđuju se pravila i provedbeni mehanizmi u pogledu dodatnih sredstava koja se osiguravaju kao Pomoć za oporavak za koheziju i europska područja („REACT-EU”) radi pružanja pomoći u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i **njezinih socijalnih posljedica te** u pripremi zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva. U okviru pomoći REACT-EU dodatni iznimni iznos do **47 500 000 000 EUR** u cijenama iz 2018. za proračunsku obvezu iz strukturnih fondova za 2021. i 2022. trebalo bi staviti na raspolaganje za potporu državama članicama i regijama koje su najviše pogođene sanacijom krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i **njezinih socijalnih posljedica te** koje pripremaju zeleni, digitalni i otporan oporavak gospodarstva („sredstva REACT-EU”), u cilju brzog osiguravanja sredstava za realno gospodarstvo putem postojećih operativnih programa. Sredstva REACT-EU potječu iz Instrumenta Europske unije za oporavak. Dio sredstava REACT-EU trebalo bi dodijeliti za tehničku pomoć na inicijativu Komisije. Komisija bi trebala utvrditi raščlambu sredstava REACT-EU za svaku državu članicu na temelju metode dodjele koja se zasniva na najnovijim dostupnim objektivnim statističkim podacima o relativnom blagostanju država članica i opsegu učinka krize **uzrokovane bolešću COVID-19** na njihova gospodarstva i društva. **Prije primjene metode dodjele u pogledu sredstava REACT-EU za 2021. i radi pružanja potpore za najvažnije sektore nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 u određenim državama članicama trebalo bi dodijeliti iznos od 100 000 000 EUR Luksemburgu i iznos od 50 000 000 EUR Malti.** Metoda dodjele trebala bi uključivati namjenski dodatan iznos za najudaljenije regije zbog specifične ranjivosti njihovih gospodarstava i društava. Kako bi se odrazila promjenjiva priroda učinaka krize **uzrokovane bolešću COVID-19**, raščlambu bi trebalo revidirati 2021. na osnovi iste metode dodjele i najnovijih statističkih podataka dostupnih do 19. listopada 2021. kako bi se raspodijelila tranša sredstava REACT-EU za 2022.

- (6) *S obzirom na važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s obvezama Unije da provede Pariški sporazuma i ciljeve održivog razvoja UN-a, fondovi će doprinijeti uključivanju djelovanjâ u području klime i postizanju općeg cilja od 30 % proračunskih rashoda Unije za podupiranje klimatskih ciljeva. Očekuje se da će pomoć REACT-EU dati doprinos od 25 % ukupne financijske omotnice za klimatske ciljeve. U skladu s prirodom pomoći REACT-EU kao instrumenta za sanaciju krize i fleksibilnošću predviđenom ovom Uredbom, uključujući nepostojanje zahtjevâ u pogledu tematske koncentracije i mogućnost da države članice sredstva iz pomoći REACT-EU usmjere na potporu operacijama u okviru EFRR-a ili ESF-a u skladu sa svojim potrebama, razina doprinosa država članica za postizanje tog cilja može se razlikovati ovisno o nacionalnim prioritetima.*
- (7) Na ovu se Uredbu primjenjuju horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Ta su pravila utvrđena u Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća¹³ („Financijska uredba”) i njima se posebno određuje postupak za utvrđivanje i izvršenje proračuna preko bespovratnih sredstava, nabave, nagrada i neizravnog izvršenja te se predviđaju provjere odgovornosti financijskih izvršitelja. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a također uključuju opći sustav uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije.

¹³ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

- (8) Kako bi se državama članicama omogućila maksimalna fleksibilnost u prilagodbi mjera za sanaciju krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 **i njezinih socijalnih posljedica te** u pripremi zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva, Komisija bi trebala utvrditi dodjelu na razini država članica. Nadalje, trebalo bi predvidjeti i mogućnost upotrebe svih sredstava REACT-EU za pružanje pomoći najpotrebitijima **i za Inicijativu za zapošljavanje mladih**. Usto, potrebno je utvrditi gornje granice u pogledu dodjele za tehničku pomoć na inicijativu država članica te istodobno omogućiti maksimalnu fleksibilnost državama članicama u pogledu njezine dodjele u okviru operativnih programa koji se podupiru iz EFRR-a ili ESF-a. **Operativnu snagu ESF-a trebalo bi zadržati pri dodjeli sredstava REACT-EU u područjima politike zapošljavanja, posebno zapošljavanja mladih u skladu s ojačanom Garancijom za mlade, politike vještina i obrazovanja, socijalne uključenosti i zdravlja, s posebnim naglaskom na dopiranjima do skupina u nepovoljnom položaju i djece.** Uzimajući u obzir očekivano brzo trošenje sredstava REACT-EU, obveze povezane s tim sredstvima trebalo bi opozvati tek po zaključenju operativnih programa.

- (9) *Budući da je pandemija bolesti COVID-19 različito utjecala na regije i općine u državama članicama, sudjelovanje regionalnih i lokalnih aktera iz tijela vlasti, gospodarskih i socijalnih partnera te civilnog društva, u skladu s načelom partnerstva, važno je za pripremu, provedbu, praćenje i evaluaciju sanacije krize uz potporu pomoći REACT-EU.*
- (10) Za sredstva REACT-EU trebalo bi uvesti i mogućnosti financijskih prijenosa u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” između EFRR-a i ESF-a u skladu s člankom 25.a Uredbe (EU) br. 1303/2013. Takvi prijenosi ne bi trebali utjecati na sredstva dostupna u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”, kao ni na posebnu dodjelu sredstava u okviru Inicijative za zapošljavanje mladih.

- (11) Kako bi se dopunila djelovanja koja su već dostupna unutar opsega potpore iz EFRR-a, kako je proširen uredbama (EU) 2020/460 i (EU) 2020/558 **█**, državama članicama trebalo bi i dalje dopustiti upotrebu sredstava REACT-EU ponajprije za ulaganja u proizvode i usluge za zdravstvene usluge, **uključujući prekogranična ulaganja, te skrb u institucijama, zajednici i obitelji**, za omogućavanje potpore MSP-ovima u obliku obrtnog kapitala ili investicijske potpore, **uključujući savjetodavnu potporu, posebno u sektorima koji su najviše pogođeni pandemijom bolesti COVID-19 i kojima je potrebna brza revitalizacija, kao što su turizam i kultura**, za ulaganja koja doprinose prelasku na digitalno i zeleno gospodarstvo, ulaganja u infrastrukturu za pružanje **nediskriminatornih** osnovnih usluga građanima te za mjere gospodarske potpore za regije koje najviše **█** ovise o sektorima najteže pogođenima krizom uzrokovanom bolešću COVID-19. **Trebalo bi također poticati snažniju suradnju, koordinaciju i otpornost u području zdravstva.** **Nadalje**, trebalo bi podupirati i tehničku pomoć. Primjereno je da se sredstva REACT-EU usmjere isključivo na novi tematski cilj „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i **njezinih socijalnih posljedica te** priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”, koji bi trebao činiti jedinstveni investicijski prioritet kako bi se omogućilo pojednostavnjeno programiranje i upotreba tih sredstava.

- (12) Kad je riječ o ESF-u, države članice trebale bi sredstva REACT-EU upotrebljavati ponajprije za potporu *pristupa tržištu rada i socijalnim sustavima, čime se osigurava očuvanje radnih mjesta, među ostalim programima skraćenog radnog vremena i potporom samozaposlenim osobama, kao i poduzetnicima i samostalnim djelatnicima, umjetnicima i kreativnim radnicima. Programima skraćenog radnog vremena i sličnim mjerama, posebno za samozaposlene, nastoje se zaštititi zaposlenici i samozaposlene osobe od rizika nezaposlenosti uz zadržavanje iste razine uvjeta rada i zapošljavanja te plaća zaposlenika. Sredstva REACT-EU dodijeljena takvim programima trebaju se upotrebljavati isključivo za potporu radnicima. U kontekstu trenutnih iznimnih okolnosti uzrokovanih pandemijom bolesti COVID-19 trebalo bi biti moguće pružiti potporu programima skraćenog radnog vremena za zaposlenike i samozaposlene osobe čak i ako se ta potpora ne kombinira s aktivnim mjerama na tržištu rada, osim ako su te mjere propisane nacionalnim pravom. To bi se pravilo trebalo ujednačeno primjenjivati i na programe skraćenog radnog vremena za koje je pružena potpora u skladu s Uredbom (EU) br. 1303/2013, kako je izmijenjena uredbama (EU) 2020/460 i (EU) 2020/558 nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19, i za koje se i dalje pruža potpora u okviru namjenskog investicijskog prioriteta „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”. Potpora Unije za takve programe skraćenog radnog vremena trebala bi biti vremenski ograničena.*

- (13) *Također bi trebalo pružiti potporu za otvaranje novih radnih mjesta i kvalitetno zapošljavanje, posebno za osobe u ranjivom položaju, te za socijalnu uključenost i mjere iskorjenjivanja siromaštva. Mjere za zapošljavanje mladih trebalo bi proširiti u skladu s ojačanom Garancijom za mlade. Trebalo bi predvidjeti ulaganja u obrazovanje, osposobljavanje i razvoj vještina, uključujući prekvalifikaciju i usavršavanje, posebno za skupine u nepovoljnom položaju. Trebalo bi promicati jednak pristup socijalnim uslugama od općeg interesa, među ostalim za djecu, starije osobe, osobe s invaliditetom, etničke manjine i beskućnike.*
- (14) *Nadalje, države članice trebale bi i dalje posebnu pozornost posvećivati osobama koje žive u ruralnim, pograničnim, slabije razvijenim, otočnim, planinskim, rijetko naseljenim i najudaljenijim regijama, kao i u područjima pogođenima industrijskom tranzicijom i depopulacijom, te bi prema potrebi trebale upotrebljavati sredstva REACT-EU za potporu tim osobama.*
- (15) *Budući da je privremeno zatvaranje granica među državama članicama donijelo znatne izazove za prekogranične zajednice i poduzeća, primjereno je omogućiti državama članicama da sredstva REACT-EU dodjeljuju i postojećim prekograničnim programima u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”.*

- (16) Kako bi se osiguralo da države članice imaju dostatna financijska sredstva za brzu provedbu mjera za sanaciju krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i **njezinih socijalnih posljedica te za** pripremu zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva, potrebno je pružiti višu razinu plaćanja početnog predfinanciranja za brzu provedbu mjera koje se podupiru sredstvima REACT-EU. Početnim predfinanciranjem koje se isplaćuje trebalo bi osigurati da države članice imaju sredstva za isplate predujmova korisnicima ako je to potrebno te za brzi povrat troškova korisnicima nakon podnošenja zahtjeva za plaćanje.
- (17) Države članice **trebale bi moći** ■ dodijeliti sredstva REACT-EU novim namjenskim operativnim programima **u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”** ili novim prioritetnim osima u okviru postojećih programa **u sklopu cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” i cilja „Europska teritorijalna suradnja”**. Kako bi se omogućila brza provedba, za nove namjenske operativne programe **trebalo bi moći** odrediti samo već imenovana tijela za postojeće operativne programe koji se podupiru iz EFRR-a, ESF-a ili Kohezijskog fonda. Od država članica ne bi trebalo zahtijevati *ex ante* evaluaciju, a elementi potrebni za podnošenje operativnog programa Komisiji na odobrenje trebali bi biti ograničeni.

- (18) *Sredstva REACT-EU trebalo bi upotrebljavati u skladu s održivim razvojem i načelom „nenanošenja štete”, uzimajući u obzir Pariški sporazum i ciljeve održivog razvoja UN-a. Nadalje, tijekom provedbe operativnih programa trebalo bi uzeti u obzir i promicati ravnopravnost muškaraca i žena, rodno osviještenu politiku i integraciju rodne perspektive.*
- (19) U cilju smanjenja opterećenja javnih proračuna povezanog sa sanacijom krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i *njezinih socijalnih posljedica te* pripremom zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva *rashodi za operacije trebali bi biti prihvatljivi od 1. veljače 2020., a* državama članicama trebalo bi dati iznimnu mogućnost da zatraže stopu sufinanciranja od najviše 100 % koja će se primjenjivati na zasebne prioritetne osi operativnih programa za koje se pruža potpora iz sredstava REACT-EU.
- (20) *Iako je važno osigurati da 31. prosinca 2023. ostane krajnji datum za prihvatljivost za programsko razdoblje 2014. – 2020., trebalo bi pojasniti da bi se operacije i dalje mogle odabrati za potporu tijekom 2023.*
- (21) *Kako bi se osigurao kontinuitet provedbe određenih operacija koje se podupiru sredstvima REACT-EU, trebale bi se primjenjivati odredbe o fazama iz Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize.*

- (22) *U skladu s posebnim mjerama u pogledu fleksibilnosti koje su Uredbom (EU) 2020/558 uvrštene u Uredbu (EU) br. 1303/2013 kao odgovor na izbijanje bolesti COVID-19 prihvatljivi bi trebali biti i rashodi za fizički dovršene ili u cijelosti provedene operacije kojima se pomaže u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te pripremi zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva, a koje se podupiru u okviru odgovarajućeg novog tematskog cilja, pod uvjetom da su predmetne operacije započete od 1. veljače 2020.*

- (23) Kako bi se državama članicama omogućilo da brzo raspodijele sredstva REACT-EU u tekućem programskom razdoblju, opravdano je iznimno izuzeti države članice iz obveze ispunjavanja *ex ante* uvjeta i zahtjeva u pogledu pričuve za ostvarenje postignuća, primjene okvira uspješnosti, tematske koncentracije, među ostalim u vezi s pragovima za održivi urbani razvoj za EFRR, te zahtjeva za pripremu komunikacijske strategije za sredstva REACT-EU. Međutim, potrebno je da države članice do 31. prosinca 2024. provedu barem jednu evaluaciju kako bi ocijenile djelotvornost, učinkovitost, utjecaj ***i uključivost*** sredstava REACT-EU te način na koji su ta sredstva doprinijela postizanju ciljeva u okviru novog namjenskog tematskog cilja. Kako bi se omogućila dostupnost usporedivih informacija na razini Unije, ***od*** država članica ***prema potrebi bi trebalo zahtijevati*** da iskoriste pokazatelje za pojedine programe, ***u vezi s bolešću COVID-19***, koje je omogućila Komisija. Usto, pri ispunjavanju svojih odgovornosti povezanih s informiranjem, komunikacijom i vidljivošću države članice i upravljačka tijela trebali bi povećati vidljivost iznimnih mjera i sredstava koja je omogućila Unija, posebno osiguravanjem da su potencijalni korisnici, korisnici, sudionici, krajnji primatelji financijskih instrumenata i šira javnost upoznati s postojanjem i iznosom sredstava REACT-EU te dodatnom potporom koja iz njih proizlazi.

- (24) Kako bi se omogućilo da se sredstva REACT-EU usmjeravaju na zemljopisna područja na kojima su najpotrebnija, sredstva REACT-EU dodijeljena EFRR-u i ESF-u, iznimno i ne dovodeći u pitanje opća pravila za dodjelu sredstava iz strukturnih fondova, ne bi se trebala obvezno raščlanjivati po kategorijama regija. Međutim, od država članica se očekuje da uzmu u obzir razlike u potrebama regija i stupnju njihovog razvoja kako bi osigurale **da se potpora ravnomjerno raspoređuje u odnosu na potrebe regija i gradova koji su najviše pogođeni utjecajem pandemije bolesti COVID-19 i na potrebu da se zadrži** usredotočenost na slabije razvijene regije, u skladu s ciljevima ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije iz članka 174. UFEU-a. Države članice trebale bi također uključiti lokalna i regionalna tijela te relevantna tijela koja predstavljaju civilno društvo i socijalne partnere, u skladu s načelom partnerstva.
- (25) ***Osim u slučajevima za koje su ovom Uredbom predviđena odstupanja, rashodi u okviru pomoći REACT-EU trebali bi podlijegati istim obvezama i zaštitnim mjerama kao i sva sredstva u okviru kohezijske politike. To uključuje poštovanje temeljnih prava i usklađenost s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima te učinkovite mjere za borbu protiv prijevара koje se provode uz potporu postojećih agencija za borbu protiv prijevара na razini država članica i Unije, kao što su Europski ured za borbu protiv prijevара i, kad je to relevantno, Ured europskog javnog tužitelja.***

- (26) Pri donošenju mjera za zaštitu proračuna Unije bitno je da legitimni interesi krajnjih primatelja i korisnika budu zaštićeni na odgovarajući način.
- (27) Kako bi se olakšali prijenosi odobreni izmjenama uvedenima ovom Uredbom, uvjet utvrđen u članku 30. stavku 1. točki (f) Financijske uredbe u pogledu upotrebe odobrenih sredstava za isti cilj ne bi se trebao primjenjivati na te prijenose.
- (28) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest odgovor na utjecaj krize uzrokovane bolešću COVID-19 uvođenjem mjera fleksibilnosti pri pružanju potpore iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka predloženog djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (29) S obzirom na hitnu situaciju u vezi s pandemijom bolesti COVID-19 ova bi Uredba trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

■

- (30) Uredbu (EU) br. 1303/2013 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (31) Člankom 135. stavkom 2. Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju¹⁴ predviđeno je da se izmjene Uredbe Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013¹⁵ ili Odluke Vijeća 2014/335/EU, Euratom¹⁶ koje se donesu na datum stupanja na snagu tog sporazuma ili nakon tog datuma ne primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu ako te izmjene budu utjecale na financijske obveze Ujedinjene Kraljevine. Potpora na temelju ove Uredbe ■ za 2021. i 2022. *financira se* iz povišenja gornje granice vlastitih sredstava Unije, što bi utjecalo na financijske obveze Ujedinjene Kraljevine. Stoga se ova Uredba ne bi trebala primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu ni u Ujedinjenoj Kraljevini,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

¹⁴ SL L 29, 31.1.2020., str. 7.

¹⁵ Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020. (SL L 347, 20.12.2013., str. 884.).

¹⁶ Odluka Vijeća 2014/335/EU, Euratom od 26. svibnja 2014. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije (SL L 168, 7.6.2014., str. 105.).

Članak 1.

Uredba (EU) br. 1303/2013 mijenja se kako slijedi:

1. Umeću se sljedeći članci :

„Članak 92.a

Sredstva REACT-EU

Mjere iz članka 1. stavka 2. Uredbe Vijeća (EU) .../... *⁺ provode se u okviru strukturnih fondova u iznosu do 47 500 000 000 EUR u cijenama iz 2018. kako je navedeno u članku 2. stavku 2. točki (a) podtočki i. te uredbe, podložno članku 3. stavcima 3., 4., 7 i 9. te uredbe.

Tim dodatnim sredstvima za 2021. i 2022., koja potječu iz Instrumenta Europske unije za oporavak, *pruža se pomoć* u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i *njezinih socijalnih posljedica te* u pripremi zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva („sredstva REACT-EU”).

Kako je predviđeno u članku 3. stavku 1. Uredbe (EU) .../... *⁺, sredstva REACT-EU čine vanjske namjenske prihode za potrebe članka 21. stavka 5. Financijske uredbe.

⁺ SL: Molimo u tekst umetnuti broj Uredbe iz dokumenta ST 9971/20 (2020/0111(NLE)).

⁺ SL: Molimo u tekst umetnuti broj Uredbe iz dokumenta ST 9971/20 (2020/0111(NLE)).

Članak 92.b

■ Provedbeni mehanizmi za sredstva REACT-EU

1. Sredstva REACT-EU ■ stavljaju se na raspolaganje u okviru cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”.

Odstupajući od članka 94., države članice zajednički dodjeljuju i dio svojih sredstava REACT-EU za programe prekogranične suradnje u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” u kojoj sudjeluju ako se slažu da takve dodjele odražavaju njihove nacionalne prioritete.

Sredstva REACT-EU upotrebljavaju se za provedbu tehničke pomoći u skladu sa stavkom 6. ovog članka i operacija kojima se provodi tematski cilj iz stavka 9. prvog podstavka ovog članka.

2. Sredstva REACT-EU stavljaju se na raspolaganje za proračunsku obvezu za 2021. i 2022. uz ukupna sredstva iz članka 91. kako slijedi:

■

- 2021.: 37 500 000 000 EUR,
- 2022.: 10 000 000 000EUR.

Sredstva REACT-EU ■ upotrebljavaju se i za potporu administrativnim rashodima u iznosu do 18 000 000 EUR u cijenama *iz 2018.*

Operacije koje treba podupirati sredstvima REACT-EU mogu se odabrati za potporu do kraja 2023. Odredbe o fazama iz Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te financijskih pravila za njih i za Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za upravljanje granicama i vize primjenjuju se na operacije koje se podupiru sredstvima REACT-EU.

3. Za tehničku pomoć na inicijativu Komisije dodjeljuje se 0,35 % sredstava REACT-EU, *s posebnim naglaskom na državama članicama koje su više pogođene pandemijom bolesti COVID-19 i državama članicama s nižim stopama apsorpcije i provedbe.*

4. Komisija provedbenim aktima donosi odluku u kojoj se utvrđuje raščlamba sredstava REACT-EU kao odobrenih sredstava iz strukturnih fondova za 2021. za svaku državu članicu u skladu s kriterijima i metodologijom utvrđenima u Prilogu VII.a. Ta se odluka revidira 2021. kako bi se utvrdila raščlamba sredstava REACT-EU za 2022. na temelju podataka dostupnih do 19. listopada 2021.

5. Odstupajući od članka 76. prvog stavka, proračunske obveze za sredstva REACT-EU za svaki predmetni operativni program izvršavaju se za svaki fond za 2021. i 2022.

Pravna obveza iz članka 76. drugog stavka za 2021. i 2022. stupa na snagu na datum iz članka 3. stavka 3. Uredbe (EU) .../...⁺ ili nakon tog datuma.

Članak 76. treći i četvrti stavak ne primjenjuju se na sredstva REACT-EU.

Odstupajući od članka 14. stavka 3. Financijske uredbe, pravila o opozivu iz dijela II. glave IX. poglavlja IV. i članka 136. *ove Uredbe* primjenjuju se na proračunske obveze na temelju sredstava REACT-EU. Odstupajući od članka 12. stavka 4. točke (c) Financijske uredbe, sredstva REACT-EU ne upotrebljavaju se za sljedeći program ili djelovanje.

⁺ SL: Molimo u tekst umetnuti broj Uredbe iz dokumenta ST 9971/20 (2020/0111(NLE)).

Odstupajući od članka 86. stavka 2. i članka 136. stavka 1. ove Uredbe, obveze za sredstva REACT-EU opozivaju se u skladu s pravilima koja treba slijediti pri zaključivanju programâ.

Svaka država članica dodjeljuje sredstva REACT-EU raspoloživa za programiranje u okviru EFRR-a i ESF-a za operativne programe ***ili programe prekogranične suradnje, u kojima sudjeluju lokalna i regionalna tijela te relevantna tijela koja predstavljaju civilno društvo i socijalne partnere, u skladu s načelom partnerstva.***

Odstupajući od članka 92. stavka 7., predlaže se da se dio sredstava REACT-EU iskoristi i za povećanje potpore za Fond europske pomoći za najpotrebitije („FEAD”), ***ako to dotična država članica smatra prikladnim, kako bi se odgovorilo na situaciju onih koji su do nezapamćenih razmjera pogođeni krizom uzrokovanom bolešću COVID-19. Dio sredstava REACT-EU može se upotrijebiti i za povećanje potpore za Inicijativu za zapošljavanje mladih. U oba slučaja povećanje se može predložiti prije ili u trenutku dodjele za EFRR i ESF.***

Nakon njihove prvobitne dodjele sredstva REACT-EU mogu se, na zahtjev države članice za izmjenu operativnog programa u skladu s člankom 30. stavkom 1., prenijeti iz EFRR-a u ESF i obrnuto bez obzira na postotke iz članka 92. stavka 1. točaka (a), (b) i (c), **a da se pritom zadrži ukupna operativna snaga ESF-a na razini Unije. Ovaj podstavak ne primjenjuje se na sredstva iz EFRR-a dodijeljena za programe prekogranične suradnje u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”.**

Članak 30. stavak 5. ne primjenjuje se na sredstva REACT-EU. Ta se sredstva isključuju iz osnovice za izračun za potrebe gornjih granica utvrđenih u tom stavku.

Za potrebe primjene članka 30. stavka 1. točke (f) Financijske uredbe uvjet da se odobrena sredstva upotrebljavaju za isti cilj ne primjenjuje se u odnosu na takve prijenose. Takvi prijenosi mogu se odnositi samo na tekuću godinu ili na buduće godine financijskog plana.

Zahtjevi utvrđeni u članku 92. stavku 4. ove Uredbe ne primjenjuju se na prvobitnu dodjelu ili naknadne prijenose **sredstava REACT-EU**.

Sredstva REACT-EU izvršavaju se u skladu s pravilima fonda kojem se dodjeljuju ili u koji se prenose.

6. Najviše 4 % ukupnih sredstava REACT-EU u okviru EFRR-a i ESF-a može se ***na inicijativu država članica*** dodijeliti za tehničku pomoć u okviru bilo kojeg postojećeg operativnog programa koji se podupire iz EFRR-a ili ESF-a ili ***jednog*** novog operativnog programa iz stavka ***10. ili više njih.***

Najviše 6 % dodatnih sredstava iz EFRR-a dodijeljenih za program prekogranične suradnje u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom može se dodijeliti za tehničku pomoć.

7. Odstupajući od članka 81. stavka 1. i članka 134. stavka 1., početno predfinanciranje koje se isplaćuje na temelju odluke Komisije o usvajanju operativnog programa ili odobravanju izmjene operativnog programa za dodjelu sredstava REACT-EU iznosi ***11 %*** sredstava REACT-EU dodijeljenih programima za ***2021.***

Za potrebe primjene članka 134. stavka 2. na godišnji iznos predfinanciranja za 2021., 2022. i 2023. iznos potpore za operativni program iz fondova za cijelo programsko razdoblje uključuje sredstva REACT-EU.

Iznos isplaćen kao dodatno početno predfinanciranje iz prvog podstavka u cijelosti se poravnava u računima Komisije ne kasnije od zaključenja operativnog programa.

8. Sredstva REACT-EU koja se ne dodjeljuju za tehničku pomoć upotrebljavaju se u okviru tematskog cilja iz stavka 9. prvog podstavka kako bi se pružila potpora operacijama kojima se pomaže u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 *i njezinih socijalnih posljedica te* pripremi zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva.

Države članice mogu dodijeliti sredstva REACT-EU za jednu zasebnu prioritetnu os ili više tih osi u okviru postojećeg operativnog programa ili više njih *u sklopu cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta” ili u okviru postojećeg programa prekogranične suradnje ili više takvih programa u sklopu cilja „Europska teritorijalna suradnja”,* ili za novi operativni program ili više njih iz stavka **10. ovog članka u sklopu cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”**. Odstupajući od članka 26. stavka 1., program obuhvaća razdoblje do 31. prosinca 2022., podložno stavku 4. ovog članka.

U pogledu EFRR-a, sredstva REACT-EU ponajprije se upotrebljavaju za potporu ulaganjima u proizvode i usluge za zdravstvene usluge ili u **socijalnu infrastrukturu**, potporu u obliku obrtnog kapitala ili investicijske potpore za **ulaganja** MSP-ova **u sektore s velikim potencijalom za otvaranje radnih mjesta**, potporu ulaganjima koja doprinose prelasku na digitalno i zeleno gospodarstvo, potporu ulaganjima u infrastrukturu za pružanje osnovnih usluga građanima i potporu mjerama gospodarske potpore u regijama koje najviše ovise o sektorima koji su najteže pogođeni krizom uzrokovanom bolešću COVID-19.

U pogledu ESF-a, sredstva REACT-EU ponajprije se upotrebljavaju za potporu **pristupu tržištu rada očuvanjem radnih mjesta zaposlenika i samozaposlenih osoba**, među ostalim preko programa rada sa skraćenim radnim vremenom **■**, čak i ako se ta potpora ne kombinira s aktivnim mjerama na tržištu rada, osim ako su te mjere propisane nacionalnim pravom. Sredstvima REACT-EU podupire se **■** otvaranje radnih mjesta **i kvalitetno zapošljavanje**, posebno za osobe u ranjivom položaju, te se **proširuju** mjere za zapošljavanje mladih **u skladu s ojačanom Garancijom za mlade. Ulaganja u** obrazovanje, osposobljavanje **i razvoj vještina usmjeravaju se na** zelenu i digitalnu tranziciju.

*Sredstvima REACT-EU podupiru se i socijalni sustavi kojima se doprinosi socijalnoj uključenosti, suzbijanju diskriminacije i mjerama iskorjenjivanja siromaštva, s posebnim naglaskom na siromaštvu djece, te se poboljšava jednak pristup socijalnim uslugama od općeg interesa, među ostalim za djecu, **starije osobe, osobe s invaliditetom, etničke manjine i beskućnike.***

9. Uz iznimku tehničke pomoći iz stavka 6. **ovog članka** i sredstava REACT-EU koja se upotrebljavaju za FEAD *ili Inicijativu za zapošljavanje mladih* iz stavka 5. sedmog podstavka **ovog članka**, sredstva REACT-EU upotrebljavaju se kako bi se pružila potpora za operacije u okviru novog tematskog cilja „Sanacija krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i *njezinih socijalnih posljedica te* priprema zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva”, kojim se dopunjuju tematski ciljevi iz članka 9.

Tematski cilj iz prvog podstavka **ovog stavka** dostupan je isključivo za programiranje sredstava REACT-EU. Odstupajući od članka 96. stavka 1. točaka (b), (c) i (d) **ove Uredbe te članka 8. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1299/2013**, on se ne kombinira s drugim investicijskim prioritetima.

Tematski cilj iz prvog podstavka *ovog stavka* također čini jedinstveni investicijski prioritet za programiranje i izvršenje sredstava REACT-EU iz EFRR-a i ESF-a.

Ako je utvrđena jedna zasebna prioritetna os ili više njih koje odgovaraju tematskom cilju iz prvog podstavka ovog stavka u okviru postojećeg operativnog programa, za opis prioritetne osi u revidiranom operativnom programu nisu potrebni elementi navedeni u članku 96. stavku 2. točki (b) podtočkama v. i vii. *ove Uredbe i članku 8. stavku 2. točki (b) podtočkama v. i vi. Uredbe (EU) br. 1299/2013.*

U revidiranom planu financiranja iz članka 96. stavka 2. točke (d) *ove Uredbe i članku 8. stavku 2. točki (d) Uredbe (EU) br. 1299/2013* utvrđuje se dodjela sredstava REACT-EU za ■ 2021. i prema potrebi 2022. te se ne navode iznosi pričuve za ostvarenje postignuća ni raščlamba po kategorijama regija.

Odstupajući od članka 30. stavka 1. *ove Uredbe*, zahtjevi za izmjenu programa koje podnosi država članica moraju biti valjano opravdani, a u njima se posebno mora utvrditi predviđeni učinak promjena programa na sanaciju krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i *njezinih socijalnih posljedica te* na pripremu zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva. Uz te se zahtjeve prilaže revidirani program.

10. Odstupajući od članka 26. stavka 4., države članice mogu sastaviti ***nove namjenske operativne programe*** u okviru novog tematskog cilja iz stavka **9. prvog podstavka ovog članka, a u sklopu cilja „Ulaganje za rast i radna mjesta”**. Ne zahtijeva se *ex ante* evaluacija kako je navedeno u članku 55.

Odstupajući od članka 96. stavka 2. točke (a), ako je utvrđen takav novi operativni program, u obrazloženju se navodi predviđeni učinak operativnog programa na sanaciju krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i ***njezinih socijalnih posljedica te*** na pripremu zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva.

Ako je utvrđen takav novi operativni program, države članice mogu za potrebe članka 96. stavka 5. točke (a) odrediti samo tijela već imenovana u okviru tekućih operativnih programa koji se podupiru iz EFRR-a, ESF-a i kohezijskog fonda.

Elementi navedeni u članku 96. stavku 2. prvom podstavku točki (b) podtočkama v. i vii., stavku 4., stavku 6. točkama (b) i (c) i stavku 7. nisu potrebni za takav novi operativni program. Elementi navedeni u članku 96. stavku 3. potrebni su samo ako je pružena odgovarajuća potpora.

Odstupajući od članka 29. stavaka 3. i 4. te članka 30. stavka 2., Komisija čini sve što je u njezinoj moći da odobri svaki novi namjenski operativni program ili izmjenu postojećeg programa u roku od 15 radnih dana od dana kad ga je država članica podnijela.

11. *Odstupajući od članka 65. stavaka 2. i 9., rashodi za operacije koje se podupiru u okviru tematskog cilja iz stavka 9. prvog podstavka ovog članka prihvatljivi su od 1. veljače 2020.*
12. Odstupajući od članka 120. stavka 3. prvog i drugog podstavka, na prioritetnu os ili više njih koje se podupiru iz sredstava REACT-EU programiranih u okviru tematskog cilja iz stavka 9. prvog podstavka ovog članka može se primijeniti stopa sufinanciranja od najviše 100 %. *Dodatno uz opće pokazatelje utvrđene u pravilima za pojedine fondove države članice prema potrebi iskorištavaju i pokazatelje za pojedine programe, u vezi s bolešću COVID-19, koje je omogućila Komisija.*

Odstupajući od članka 56. stavka 3. i članka 114. stavka 2., države članice osiguravaju da se do 31. prosinca 2024. provede barem jedna evaluacija upotrebe sredstava REACT-EU kako bi se procijenila njihova djelotvornost, učinkovitost, utjecaj i *prema potrebi uključivost i nediskriminacija, među ostalim s rodnog stajališta, te* način na koji su doprinijela tematskom cilju iz stavka 9. prvog podstavka ovog članka.

13. Na sredstva REACT-EU ne primjenjuju se sljedeće odredbe:

- (a) zahtjevi u pogledu tematske koncentracije, uključujući pragove utvrđene za održivi urbani razvoj kako je utvrđeno u ovoj Uredbi ili pravilima za pojedine fondove, odstupajući od članka 18.;
- (b) *ex ante* uvjeti, odstupajući od članka 19. i pravila za pojedine fondove;
- (c) zahtjevi u pogledu pričuve za ostvarenje postignuća, odstupajući od članka 20., i zahtjevi u pogledu primjene okvira uspješnosti, odstupajući od članka 22.;

█

(d) članak 65. stavak 6. za operacije koje su započele od 1. veljače 2020. i kojima se pomaže u sanaciji krize u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socijalnih posljedica te u pripremi zelenog, digitalnog i otpornog oporavka gospodarstva, a koje se podupiru u okviru tematskog cilja iz stavka 9. prvog podstavka ovog članka;

- (e) zahtjevi za pripremu komunikacijske strategije, odstupajući od članka 116. i članka 115. stavka 1. točke (a).

Odstupajući od zahtjeva iz članka 12. stavka 4. Uredbe (EU) br. 1299/2013, za operacije koje se podupiru sredstvima REACT-EU u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja” dovoljna je suradnja korisnika u najmanje dva područja.

14. Pri ispunjavanju svojih odgovornosti povezanih s informiranjem, komunikacijom i vidljivošću u skladu s člankom 115. stavcima 1. i 3. te Prilogom XII. države članice i upravljačka tijela osiguravaju da su potencijalni korisnici, korisnici, sudionici, krajnji primatelji potpore iz financijskih instrumenata i javnost upoznati s postojanjem i iznosom sredstava REACT-EU te dodatnom potporom koja iz njih proizlazi.

Države članice i upravljačka tijela građanima jasno navode da se predmetna operacija financira u okviru odgovora Unije na pandemiju bolesti COVID-19 i osiguravaju potpunu transparentnost, pri čemu se prema potrebi koriste društvenim medijima.

Ako se financijska potpora za operacije pruža iz sredstava REACT-EU, upućivanja na „fond”, „fondove” ili „ESI fondove” u odjeljku 2.2. Priloga XII. ■ dopunjuje se upućivanjem „*financira se u okviru odgovora Unije na pandemiju bolesti COVID-19*” ■ .

* Uredba Vijeća (EU) .../... od ... o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL ... str. ...)⁺;

⁺ SL: Molimo u tekst umetnuti broj, datum i broj SL-a za tu uredbu iz dokumenta ST 9971/20 (2020/0111(NLE)).

2. u članku 154. dodaje se sljedeći stavak:

„Članci 92.a i 92.b ne primjenjuju se na Ujedinjenu Kraljevinu ni u Ujedinjenoj Kraljevini. Upućivanja na države članice u tim odredbama tumače se tako da ne uključuju Ujedinjenu Kraljevinu.”;

3. tekst iz Priloga ovoj Uredbi umeće se kao Prilog VII.a.

Članak 2.

Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi evaluaciju pomoći REACT-EU do 31. ožujka 2025. Ta evaluacija obuhvaća informacije o postizanju ciljeva pomoći REACT-EU, učinkovitosti upotrebe sredstava REACT-EU, vrstama financiranih mjera, korisnicima i krajnjim primateljima dodijeljenih financijskih sredstava i njezinoj europskoj dodanoj vrijednosti u podupiranju gospodarskog oporavka.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednik

Predsjednik

PRILOG

„PRILOG VII.a

Metodologija dodjele sredstava REACT-EU – članak 92.b stavak 4.

Metoda dodjele sredstava REACT-EU

Sredstva REACT-EU raspodjeljuju se među državama članicama prema sljedećoj metodologiji:

1. Privremeni udio svake države članice iz sredstava REACT-EU određuje se kao ponderirani zbroj udjela utvrđenih na temelju sljedećih kriterija, ponderiranih kako je navedeno:
 - (a) faktor BDP-a (ponder od 2/3) dobiven primjenom sljedećih koraka:
 - i. izračunavanje udjela svake države članice u ukupnom gubitku realnog sezonski prilagođenog BDP-a izraženog u EUR između prvog semestra 2019. i kraja primjenjivog referentnog razdoblja za sve razmatrane države članice;

- ii. prilagodba udjela dobivenih *u sklopu točke i.* njihovim dijeljenjem s BND-om države članice po stanovniku izraženim kao postotak prosječnog BND-a po stanovniku u EU-27 (prosjek je izražen kao 100 %);
- (b) faktor nezaposlenosti (ponder od 2/9) izražen kao ponderirani prosjek:
- i. udjela države članice u ukupnom broju nezaposlenih (ponder od 3/4) za sve države članice razmatrane u siječnju 2020.; i
 - ii. udjela države članice u ukupnom povećanju broja nezaposlenih osoba (ponder od 1/4) između siječnja 2020. i kraja primjenjivog referentnog razdoblja za sve razmatrane države članice;
- (c) faktor nezaposlenosti mladih (ponder od 1/9) izražen kao prosjek:
- i. udjela države članice u ukupnom broju nezaposlenih mladih osoba (ponder od 3/4) za sve države članice razmatrane u siječnju 2020.; i
 - ii. udjela države članice u ukupnom povećanju broja nezaposlenih mladih osoba (ponder od 1/4) između siječnja 2020. i primjenjivog referentnog razdoblja za sve razmatrane države članice.

Ako je realni sezonski prilagođeni BDP države članice izražen u EUR za primjenjivo referentno razdoblje veći nego u prvom semestru 2019., podaci te države članice isključuju se iz izračuna navedenih u točki (a) podtočki i.

Ako je broj nezaposlenih osoba (dobna skupina od 15 do 74 godine) ili nezaposlenih mladih osoba (dobna skupina od 15 do 24 godine) u državi članici za primjenjivo referentno razdoblje manji nego u siječnju 2020., podaci te države članice isključuju se iz izračuna navedenih u točki (b) podtočki ii. i točki (c) podtočki ii.

2. Pravila utvrđena u stavku 1. ne smiju rezultirati dodjelama po državi članici za cijelo razdoblje od **2021.** do 2022. koje su veće od:
 - (a) za države članice čiji je prosječni BND po stanovniku (u PKM-u) za razdoblje 2015. – 2017. veći od 109 % prosjeka EU-27: 0,07 % njihova realnog BDP-a iz 2019.;
 - (b) za države članice čiji je prosječni BND po stanovniku (u PKM-u) za razdoblje 2015. – 2017. jednak ili manji od 90 % prosjeka EU-27: 2,60 % njihova realnog BDP-a iz 2019.;

- (c) za države članice čiji je prosječni BND po stanovniku (u PKM-u) za razdoblje 2015. – 2017. veći od 90 % i jednak ili manji od 109 % prosjeka EU-27: postotka dobivenog linearnom interpolacijom između 0,07 % i 2,60 % njihova realnog BDP-a iz 2019., koja podrazumijeva razmjerno smanjenje postotka gornje granice u skladu s povećanjem blagostanja.

Iznosi koji premašuju razinu utvrđenu u točkama od (a) do (c) po državi članici preraspodjeljuju se razmjerno za dodjele svim drugim državama članicama čiji je prosječni BND po stanovniku (u PKM-u) manji od 100 % prosjeka EU-27. Upravo se BND po stanovniku (u PKM-u) za razdoblje 2015. – 2017. upotrebljava za kohezijsku politiku u pregovorima o VFO-u za razdoblje 2021. – 2027.

3. Za potrebe izračuna raspodjele sredstava REACT-EU za 2021.:
- (a) referentno razdoblje za BDP je prvi semestar 2020.;
 - (b) referentno razdoblje za broj nezaposlenih osoba i broj nezaposlenih mladih osoba je prosjek od lipnja do kolovoza 2020.;
 - (c) maksimalna dodjela na temelju primjene stavka 2. množi se s udjelom sredstava REACT-EU za 2021. u ukupnim sredstvima REACT-EU za 2021. i 2022.

Prije primjene metode opisane u stavcima 1. i 2. u pogledu sredstava REACT-EU za **2021. dodjeljuje se iznos od 100 000 000 EUR Luksemburgu i iznos od 50 000 000 EUR Malti.**

Osim toga, iznos koji odgovara intenzitetu potpore od 30 EUR po stanovniku dodjeljuje se u okviru te dodjele najudaljenijim regijama razine NUTS 2. Ta dodjela raspoređuje se po regiji i državi članici razmjerno ukupnom broju stanovnika tih regija. ***Ta se dodatna dodjela za najudaljenije regije dodaje dodjeli koju svaka najudaljenija regija prima u okviru raspodjele nacionalnog proračuna.***

Preostali iznos za **2021.** raspodjeljuje se među državama članicama u skladu s metodom opisanom u stavcima 1. i 2.

4. Za potrebe izračuna raspodjele sredstava REACT-EU za 2022.:
 - (a) referentno razdoblje za BDP je prvi semestar 2021.;
 - (b) referentno razdoblje za broj nezaposlenih osoba i broj nezaposlenih mladih osoba je prosjek od lipnja do kolovoza 2021.;
 - (c) maksimalna dodjela na temelju primjene stavka 2. množi se s udjelom sredstava REACT-EU za 2022. u ukupnim sredstvima REACT-EU za **2021. i 2022.**”.